USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **Ing. J. Č.,** proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 2,** se sídlem Francouzská 19, Praha 2, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 1. 2010, č. j. 9 Ca 324/2008 - 42, kterým bylo zastaveno řízení o kasační stížnosti žalobce ze dne 3. 6. 2009 proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2009, č. j. 9 Ca 324/2008 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Nezákonného zásahu se podle žalobce dopustila místopředsedkyně žalovaného tím, že shledala nedůvodnou stížnost žalobce na postup žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. 18 C 76/2005 - zejména na postup při vedení soudního spisu a při doručování rozhodnutí. Městský soud v Praze tuto žalobu odmítl usnesením ze dne 24. 4. 2009, č. j. 9 Ca 324/2008 - 27.

Dne 3. 6. 2009 podal žalobce (dále jen „stěžovatel") proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2009, č. j. 9 Ca 324/2008 - 27, kasační stížnost. Usnesením ze dne 2. 7. 2009, č. j. 9 Ca 324/2008 - 36, městský soud stěžovatele mimo jiné vyzval, aby si pro řízení o kasační stížnosti zvolil advokáta, nebo doložil vysokoškolské právnické vzdělání, s tím, že pokud tak neučiní, může Nejvyšší správní soud rozhodnout o odmítnutí kasační stížnosti. Dále městský soud stěžovateli doručil výzvu ze dne 7. 12. 2009, č. j. 9 Ca 324/2008 - 38, k zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti ve lhůtě do 10 dnů od doručení výzvy. V této výzvě byl stěžovatel poučen o tom, že městský soud řízení o kasační stížnosti zastaví, nebude-li soudní poplatek zaplacen ve stanovené lhůtě. Tato výzva byla stěžovateli prokazatelně doručena dne 9. 12. 2009. Vzhledem k tomu, že

stěžovatel přesto soudní poplatek nezaplatil, městský soud řízení o kasační stížnosti zastavil usnesením č. j. 9 Ca 324/2008 - 42 ze dne 21. 1. 2010.

Proti tomuto usnesení o zastavení řízení o kasační stížnosti podal stěžovatel dne 9. 2. 2010 kasační stížnost. Zde stěžovatel navrhuje, aby obě usnesení městského soudu, tj. usnesení č. j. 9 Ca 324/2008 - 42 a usnesení č. j. 9 Ca 324/2008 - 27, byla zrušena pro nezákonnost a pro vady řízení, neboť jsou v rozporu se Smlouvou o Evropské unii a Ústavou ČR. Nadále stěžovatel odmítá uhradit soudní poplatek, což odůvodňuje tím, že mu soud, resp. žalovaný, jako příjemce soudního poplatku, má vrátit soudní poplatek, který byl stěžovatelem uhrazen v rámci jiného soudního sporu.

Dříve než Nejvyšší správní soud přistoupil k věcnému posouzení kasační stížnosti, zabýval se nejprve tím, zda kasační stížnost splňuje veškeré formální náležitosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustný důvod podle § 103 odst. 1 e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud však dospěl k závěru, že v nyní posuzované věci jednak není zaplacen soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a jednak není splněna podmínka povinného zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s.

Nedostatek podmínky uhrazeného poplatku za soudní řízení však ve zde posuzované věci nebrání vydání meritorního rozhodnutí, neboť „*za situace, kdy předmětem přezkumu je rozhodnutí, jímž bylo zastaveno řízení pro nezaplacení soudního poplatku, by totiž trvání na podmínce uhrazení poplatku pro kasační řízení vedlo k vlastnímu popření cíle, jenž účastník podáním kasační stížnosti sledoval, a znamenalo by řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, dostupný na www.nssoud.cz). Opětovné nesplnění poplatkové povinnosti tak tedy nelze považovat za překážku, která by bránila vydání věcného rozhodnutí v posuzovaném případě.

Věcnému projednání kasační stížnosti však brání nedostatek zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti. Ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. stanoví, že „*stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel nebo jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie*“. V dané věci Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že městský soud stěžovatele po podání kasační stížnosti proti rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku již nevyzval k tomu, aby si zvolil advokáta pro řízení o této kasační stížnosti, nebo doložil požadované vzdělání. Městský soud tak však učinil v předcházející fázi řízení, tj. po podání kasační stížnosti proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby stěžovatele ze dne 24. 4. 2009, č. j. 9 Ca 324/2008 - 27. Stěžovatel pak na tuto výzvu soudu sdělil, že právnické vzdělání z blíže specifikovaných důvodů nemá a že se mu nepodařilo zajistit advokáta, ačkoli byl ochoten uhradit náklady na jeho odměnu. Stěžovatel si tak byl dobře vědom povinnosti povinného zastoupení vyplývající mu z § 105

odst. 2 s. ř. s., a pokud pak této povinnosti nedostál, nezbývá než jeho kasační stížnost v souladu s § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud jen na okraj poznamenává, že jak výzva městského soudu k zaplacení soudního poplatku, tak výzva k doložení povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti, které městský soud učinil po podání kasační stížnosti proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby ze dne 24. 4. 2009, č. j. 9 Ca 324/2008 - 27, neobsahovaly náležité poučení. V prvním případě městský soud stěžovatele vyzval k tomu, aby si zvolil advokáta, aniž by jej výslovně poučil, že pokud jsou u něj splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, může u soudu podat návrh na toto osvobození. Povinnost soudu poučit účastníka řízení i o tom, že může požádat o osvobození od soudních poplatků, přitom Nejvyšší správní soud dovodil již ve své dřívější judikatuře (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2005, č. j. 5 Ans 5/2005 - 59, dostupný na www.nssoud.cz), a to z povinnosti soudu poskytnout účastníkovi řízení poučení o jeho procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěl újmu, vyplývající z § 36 odst. 1 s. ř. s. V případě druhé z uvedených výzev soud opomněl poučit stěžovatele o tom, že jsou-li u něho splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může mu předseda senátu na návrh ustanovit zástupce, kterým může být i advokát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). V daném případě však Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že k nenaplnění procesních podmínek povinného zastoupení a zaplacení soudního poplatku vedly stěžovatele zcela jednoznačně jiné důvody než ekonomické. V případě podmínky povinného zastoupení se mu podle jeho vlastních slov „nepodařilo zajistit advokáta, ačkoli byl ochoten zaplatit tarifní odměnu“ (č. l. 37) a co se týká poplatkové povinnosti, uvádí stěžovatel v kasační stížnosti, že nebude hradit soudní poplatek, neboť mu soud dluží za nevrácené soudní poplatky z jiných řízení.

S ohledem na výše uvedené a tedy zejména na to, že si stěžovatel nezvolil advokáta jako svého zástupce (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), ačkoliv byl o následcích nedostatku právního zastoupení pro řízení o kasační stížnosti poučen, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., neboť nebyly splněny podmínky řízení a přes výzvu soudu nebyly odstraněny nedostatky podání, takže nelze v řízení pokračovat.

Nejvyšší správní soud dále rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. o nákladech řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. V případě žalovaného - procesně úspěšného účastníka - nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu